

Kongres Rozwoju
Systemu Edukacji

Kompetencje przyszłości

prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski

10.09.18 r.

Kompetencje ogólne

Kompetencje ogólne, analizowane w kontekście celów kształcenia, wiążą się przede wszystkim z rozwojem intelektualnym uczniów, z szeroko rozumianym wprowadzeniem ich w świat nauk humanistycznych i społecznych, a w rezultacie z przygotowaniem do podjęcia studiów.

Komponenty kompetencji ogólnych:

- umiejętność analizy czynników wpływających na zmienność naszego otoczenia – w sferze kultury, nauki i edukacji (orientacja w świecie) oraz zdolność do projektowania i podejmowania odpowiednich działań,
- znajomość nurtów światopoglądowych i będących ich pochodną systemów wartości oraz postępowanie zgodne z własnym systemem wartości.

Kompetencje ogólne - przedsiębiorcze

Kategoria *działanie*:

- podejmowanie inicjatywy
- planowanie i zarządzanie
- radzenie sobie z niejednoznacznością, niepewnością
- praca z innymi (współdziałanie w zespole)
- ciągłe uczenie się z wykorzystaniem doświadczenia

Kompetencje ogólne - przedsiębiorcze

Kategoria *zasoby*:

- konsolidacja (zasobów)
- samoświadomość i poczucie własnej skuteczności
- motywacja i wytrwałość
- mobilizowanie współpracowników
- prowadzenie analiz finansowych i ekonomicznych

Kompetencje ogólne - przedsiębiorcze

Kategoria *idee i możliwości ich realizacji*:

- dostrzeganie możliwości
- wyzwalamie kreatywności
- tworzenie wizji
- analiza i ocena pomysłów
- etyka i komplementarne myślenie

Kompetencje zawodowe

Kompetencje zawodowe są kształtowane w celach pragmatycznych, związanych z przyszłą pracą zawodową.

Kompetencje zawodowe uzyskane podczas edukacji formalnej przyjmują postać kwalifikacji, a więc stanowią, w odróżnieniu od większości kompetencji ogólnych, określoną wartość rynkową.

Kompetencje zawodowe – dla grupy zawodów technicznych:

- analiza fizycznych podstaw zjawisk i procesów
- zastosowanie praw techniki w projektowaniu technologii produkcji i usług
- projektowanie maszyn, urządzeń i obiektów oraz działań (procedur) prowadzących do ich realizacji
- analiza (rzadziej: sporządzanie) dokumentacji technicznej/technologicznej
- diagnostyka techniczna (w tym dokonywanie pomiarów i interpretacji ich wyników)
- obsługa, montaż, demontaż i konserwacja różnego rodzaju instalacji
- efektywne wykorzystywanie metod i środków informatycznych
- organizowanie pracy z uwzględnieniem zasad ekonomii i ergonomii

Kompetencje przyszłości

- **kompetencje ogólne** zdobywane w okresie edukacji formalnej (możliwie najwyższy poziom kompetencji językowych, matematycznych, informatycznych oraz społecznych i obywatelskich)
- **kompetencje ogólnozawodowe** (specyficzne dla edukacji formalnej), wspólne dla grup zawodów (projektowanie, opracowywanie procedur realizacji projektów, szerokie wykorzystanie narzędzi informatycznych, praca w zespole, tworzenie zespołów i kierowanie ich pracą)
- **kompetencje zawodowe** wynikające z potrzeby realizacji zadań zawodowych (początkowo domena edukacji formalnej, a w późniejszym okresie edukacji pozaformalnej i nieformalnej), mające charakter obszarowy (branżowy)

Kompetencje przyszłości cd.

- **specyficzne kompetencje zawodowe** związane z:
 - możliwością transformacji umiejętności zawodowych (wraz ze zmianami technologicznymi)
 - integracją wiedzy i umiejętności zawodowych z różnych obszarów (branż) – mechanika i elektronika, informatyka i medycyna, informatyka i ochrona środowiska, chemia i medycyna, biologia i nauki techniczne itd.

Kompetencje przyszłości cd.

- **ogólne kompetencje społeczne** nabywane w toku interakcji z innymi uczestnikami życia społecznego i zawodowego (komunikowanie – formułowanie, przekazywanie/odbiór komunikatów werbalnych i niewerbalnych, autoprezentacja, rozwiązywanie konfliktów, wywieranie wpływu społecznego, negocjowanie, współpraca w grupie – również wielokulturowej, organizacja pracy własnej, pełnienie różnych ról społecznych)

Kompetencje przyszłości cd.

- **specyficzne kompetencje społeczne** (osobiste), takie jak:
 - empatia
 - rozwiązywanie problemów
 - kreatywność
 - elastyczność myślenia
 - inteligencja emocjonalna
 - dojrzałość moralna,
 - etyczność
 - odwaga
 - otwartość na zmiany
 - zarządzanie czasem
 - umiejętność uczenia się
 - przewodzenie

Kongres Rozwoju
Systemu Edukacji

Dziękuję za uwagę.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

